

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	10. 11. 2014. GOD.
KLASIFIKACIJSKI BROJ:	23 - 2/14 - 1/2
VEZA:	
EPA:	404 XXV
SKRACENICA:	
PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

g-dinu Ranko Krivokapiću

Na osnovu čl.148 st.1 Poslovnika Skupštine Crne Gore na **Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija**, podnosimo sledeće amandmane:

AMANDMAN 1

U članu 1 , kojim se u članu 6 dodaju dva nova stava, u novododatom stavu 1 riječi:“ uzeti kredit kod poslovne banke i druge finansijske institucije i organizacije“ zamjenjuju se riječima „ se kreditno zadužiti kod banaka i drugih finansijskih institucija u Crnoj Gori“

O b r a z l o ž e n j e

Ovim amandmanom se mijenja izraz dat u predlogu zakona „uzeti kredit“i upotrebljava prikladniji izraz u kontekstu ovog člana.

AMANDMAN 2

U članu 1, kojim se u članu 6 dodaju dva nova stava, novododati stav 2 mijenja se i glasi:

„ U slučaju iz stava 2 ovog člana , organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) može izdati potvrdu o raspoloživim sredstvima opredijeljenim za finansiranje političkih partija godišnjim Zakonom o Budžetu.“

O b r a z l o ž e n j e

Ovim amandmanom predviđa se izmjena novododatog stava kojim je u predlogu propisano da Ministarstvo finansija daje garancije političkim partijama za zaduživanje kod komercijalnih banaka. U potpunosti je jasno da je namjera predлагаča uspostavljanje razumne ravnoteže između budžetskog i privatnog finansiranja, ali ovako dato rješenje otvara prostor za brojne zloupotrebe, jer se postavlja pitanje šta će se desiti ukoliko se aktivira kreditna garancija tj.ukoliko partija, odnosno podnositelj izborne liste prestane da otplaćuje kredit? Ovako formulisano rješenje bi dovelo da se izmirivanje dugova političkih partija stavlja na teret građanima, da partije umjesto rada sa biračima i zastupanja njihovih stavova statiraju u demokratskom procesu, vraćaju dugove i nemamjenjski troše sredstva koja od poreskih obveznika dobijaju za redovan rad. Stoga , ovim amandmanom predviđamo izmjenu ovog stava na način da Ministarstvo finansija u slučaju da partija planira da se kreditno zadiži kod odgovarajuće institucije, može izdati samo potvrdu o raspoloživim sredstvima opredijeljenim za finansiranje političkih partija godišnjim Zakonom o budžetu.

AMANDMAN 3

Član 5 mijenja se i glasi:

U članu 16 poslije stava 3 dodaju se novi stavovi 4 i 5 koji glase:

„Zabranjeno je političkim partijama i drugim podnosiocima izbornih lista da primaju priloge od fizičkih i pravnih lica koja su pravnosnažno osuđena zbog počinjenog krivičnog djela sa elementima korupcije i organizovanog kriminala“

Politička partija je dužna, odmah po saznanju o uplati sredstava od strane lica iz stava 1, odnosno dostavljanja dokaza od strane nadležnog organa da se radi o licima iz stava 1, obavijestiti Državnu izbornu komisiju i primljene priloge uplati na račun državnog budžeta u roku od sedam dana od dana pribavljanja dokaza od strane nadležnog organa da se radi o licima is stava 1.“

O b r a z l o ž e n j e

Ovim amadmanom se pravno i tehnički usaglašava član 5 sa realnim mogućnostima primjene. Predloženim članom jasno je da se krši se pretpostavka nevinosti propisana članom 35 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se svako smatra nevinim dok se njegova krivica ne utvrdi pravnosnažnom odlukom nadležnog suda. Političke partije i podnosioci izbornih lista nemaju podatke o fizičkim i pravnim licima koji se nalaze pod istragom, čak ni sama ta lica, imajući u vidu ova krivična djela , često ne znaju da su pod istragom (mjere tajnog nadzora i sl.). Nadalje,

neko lice može biti pod istragom, a da protiv njega ne bude podignuta optužnica, odnosno da ne bude osuđen.Ovako predloženim članom pretpostavka nevinosti u potpunosti bi bila zanemarena, a time i prekršen Ustav. Pored svega navedenog, postavlja se pitanje na koji način bi se zaštitile političke partije, obzirom da svakako postoji opasnost da neko od ovih lica namjerno uplati određeni prilog političkoj partiji ,kako bi je kompromitovao i nanio joj štetu u daljem postupku, zato predlažemo da se na osnovu pravosnažne presude nadležnog organa utvrdi da je lice osudjeno za pomenuta krivična djela i da ta sredstva partija koja je primila sredstva od tih lica, u najkraćem mogućem roku, uplati u državni trezor.

AMANDMAN 4

Član 6, kojim se dodaje novi član 16a, mijenja se i glasi:

„ U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora zabranjeno je pravnim licima i preduzetnicima da doniraju materijalna sredstva državi ili jedinici lokalne samouprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima ili privrednim društvima čiji je osnivač i /ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

Zabrana iz stave 1 odnosi se na lokalnu samoupravu, javna preduzeća i javne ustanove i privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski vlasnik jedinica lokalne samouprave kada se održavaju lokalni izbori u toj lokalnoj samoupravi.

Zabrana iz stava 1 odnosi se na sve subjekte iz istog stava člana kada se održavaju parlamentarni izbori.

Iz stava 1 ovog člana izuzete su donacije koje se odnose na zdrastvene ustanove i ustanove čija je djelatnost socijalna i dječja zaštita”.

O b r a z l o ž e n j e

Predlagač ovog člana je ograničio pravo doniranja fizičkim i pravnim lica za vrijeme trajanja izbora u Crnoj Gori. Navedena odredba bi mogla da bude u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore, jer niko fizičkom ili pravnom licu ne može zabraniti da donira sredstva bilo materijalna ili novčana bilo kojoj instituciji u Crnoj Gori samo zato što je izborna godina. Kako svake godine ima nekih izbora, značajno bi se onemogućilo doniranje pomoći državnim institucijama. Donatori – filantropi koji su u značajnoj mjeri lica koja borave u inostranstvu, i koja imaju svoja preduzeća i druge organizacije, ne mogu da prate i da znaju kada su izborni procesi u Crnoj Gori.

Npr. slučaj izbora u Ulcinju, kada je zbog božićnih praznika bio prisutan značajan broj lica koja borave u inostranstvu, ovom normom bi bilo zabranjeno da pod prijetnjom sankcija, doniraju sredstva i oprema na primjer domu zdravlja. Moguće je da strana pravna lica doniraju sredstva ili materijalna dobra ustanovi iz oblasti zdrastva ili socijalne zaštite. Inostrane organizacije (međunarodne organizacije, ambasade itd.) preko raznih projekata doniraju organima lokalne jedinice, javnim ustanovama određena materijalna sredstva. Ovom normom bi bilo to zabranjeno pod prijetnjom sankcija. Isto tako ova norma je u suprotnosti sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, član 154 stav 3, kojim je propisano da se sredstva za usluge socijalne i dječje zaštite obezbeđuju i od donacija, poklona, zavještanja, legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i dr., u skladu sa posebnim zakonom. Naime, shodno predloženoj odredbi u vremenskom okviru od više mjeseci bile bi zabranjene donacije ustanovama, kao što su npr. JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Zavod Komanski most Podgorica, Centar za djecu i mlade Ljubović - Podgorica, tri resursna centra za djecu u nadležnosti Ministarstva prosvjete (dva u Podgorici i jedan u Kotoru), svi dnevni centri za djecu sa smetnjama u razvoju (devet dnevnih centara) i dr. Ovako formulisan član dovodi u pitanje normalno funkcionisanje državnih institucija , odnosno potencijalno narušavanje sistema javnih finansija budući da je u godišnjem zakonu o Budžetu i godišnjim Odlukama o budžetu lokalnih samouprava (odnosno Zakonom o finansiranju lokalnih samouprava čl.5 st.1 tač.13), predviđene donacije kao jedan dio prihoda, kako domaće tako i međunarodne. Zabrana doniranja bi mogla da dovede i do blokiranja u funkcionisanju javnih finansija. Zbog svega navedenog predlažemo da se od zabrane doniranja izuzmu zdrastvene i socijalne ustanove.

AMANDMAN 5

U članu 8, kojim se mijenja član 18, stav 1 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da postojeće rješenje u zakonu u potpunosti pokriva sve situacije i ispunjava cilj, da se državni organi i ostala lica ne mogu reklamirati u period od dana raspisivanja do dana održavanja izbora. Predložena izmjena člana 18 stav 1 bi značila da privredna društva čiji je osnivač većinski ili djelimični država ili jedinica lokalne samouprave , čija je redovna poslovna aktivnost direktno vezana za potrebu reklamiranja, praktično prekinu komunikaciju sa građanima, poslovnim partnerima i ostalim zainteresovanim subjektima, što bi direktno nanijelo štetu njihovom poslovanju, odnosno uticalo negativno na redovnu djelatnost ovih društava. Privredna društva imaju potrebu da u skladu sa poslovnom politikom, svoje proizvode i usluge reklamiraju čitave godine. Crna Gora je turistička destinacija, otvorena ekonomija, uvozno zavisna. Ovakvim rješenjem ograničava se sloboda preduzetništva (član 59 Ustava, koji jasno predviđa kada se to pravo može ograničavati). Ovim ograničenjem onemogućavala bi se npr. društva kao "Plantaže",

“Marina Bar”, “Budvanska rivijera“, “Montenegroerlajns”...da se reklamiraju, što bi imalo velike negativne posljedice na njihovo poslovanje.

AMANDMAN 6

Član 9 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavom Crne Gore, članom 51, predviđeno je da svako ima pravo pristupa informacijama u posjedu državnih organa i organizacija koje vrše javna ovlašćenja, te ograničenja u pojedinim slučajevima: zaštite života, javnog zdravlja , morala i privatnosti, vođenja krivičnog postupka, bezbjednosti i odbrane Crne Gore, spoljne , monetarne i ekonomске politike Crne Gore. Dakle, Ustav u tom smislu poznaje ograničenja, a dostavljanje svih analitičkih kartica i njihovim objavljivanjem bi se narušila Ustavom zajamčena zaštita podataka o ličnosti. Članom 2 stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da se podaci o ličnosti moraju obrađivati na pošten i zakonit način i da se isti ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom. Član 10 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisuje da se obrada ličnih podataka može vršiti ukoliko za to postoji osnov u zakonu ili uz saglasnost lica čiji se podaci obrađuju. Isti član u stavu 2 tačka 4 Zakona predviđa da se obrada ličnih podataka vrši bez saglasnosti, ako je to neophodno radi: obavljanja poslova od javnog interesa ili u vršenju javnih ovlašćenja koji su u djelokrugu rada, odnosno nadležnosti rukovaoca zbirke ličnih podataka ili korisnika ličnih podataka. Shodno članu 9 tačka 6 saglasnost je slobodna data izjava u pisanoj formi ili usmeno na zapisnik, kojom lice nakon što je informisano o namjeni obrade, izražava pristanak da se njegovi lični podaci obrađuju za određenu namjenu. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti u članu 24 propisuje da je rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan da obezbijede tehničke, kadrovske i organizacione mјere zaštite ličnih podataka, radi zaštite od gubitka, uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, objavljivanja, kao i od zloupotrebe. Isti član u stavu 3 propisuje da ako se obrada ličnih podataka vrši elektronskim putem, rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da obezbijedi da se u informacionom sistemu automatski evidentiraju korisnici ličnih podataka, podaci koji su obrađivani, pravni osnov za korišćenje podataka, broj predmeta, vrijeme odjave i prijave sa sistema i po potrebi datum do kad podaci o korisniku nijesu dostupni licu čiji su podaci obrađivani. Objavljivanje na internet stranici Ministarstva analitičke kartice u kojima se navode imena i prezimena, iznos uplate, osnov uplate, je u suprotnosti sa članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji propisuje, “da se lični podaci ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom, čime se narušava načelo srazmjernosti, garantovano i Ustavom Crne Gore, koji propisuje da je dozvoljeno obrađivati samo one podatke koji su očigledno potrebni i primjereni za postizanje zakonske namjene obrade ličnih podataka.Dakle, postavlja se pitanje kako je moguće primijeniti predloženu normu a da se ne suspenduju ustavna prava i Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, svi zainteresovani subjekti su u mogućnosti da dođu u posjed svih informacija , osim onih kod kojih postoji neko zakonsko

ograničenje. Ovako predloženim članom od strane predлагаča bi dovelo do blokade redovnih aktivnosti Ministarstva finansija i sekretarijata za finansije lokalnih samouprava, budući da bi veliki dio zaposlenih bio angažovan na prikupljanju traženih informacija. Sa druge strane, Ministarstvo finansija nema direktne ingerencije na lokalne samouprave, shodno Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, Zakonu o lokalnoj samouravi i Zakonu o finansiranju lokalne samouprave, tako da ne može snositi odgovornost za prikupljanje i objavljivanje informacija od lokalnih samouprava u navedenom roku. Ovakvim predlogom bi se u potpunosti obesmisnilo postojanje zakona o slobodnom pristupu informacija, takođe poslednjim stavom se predviđa da se sve informacije dostavljaju i Odboru za antikorupciju, dakle Odbor kontroliše rad organa državne i lokalne uprave, što je u potpunosti u suprotnosti sa Ustavom i Zakonom o državnoj upravi. Samo Skupština može kontrolisati rad državne uprave.

AMANDMAN 7

Član 10 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Direktivom evropskog Parlamenta i savjeta 95/46 EZ od 24.10.1995, o zaštiti građana u vezi sa obradom podataka o ličnosti i o slobodnom kretanju takvih podataka, član 4. određena je primejena unutrašnjeg prava svake država-članica za obradu podataka o ličnosti. To znači da zemlje članice primenjuju unutrašnje propise koje donosi u skladu sa ovom Direktivom.

Član 7 Direktive propisuje da države-članice obezbeđuju da se podaci o ličnosti mogu obrađivati samo: (a) ako je lice koje je predmet podataka dalo nedvosmisleni pristanak; ili (b) ako je obrada podataka neophodna radi realizacije ugovora čija je jedna strana ugovornica lice koje je predmet podataka ili radi preduzimanja koraka na zahtev lica koje je predmet podataka, prije no što to lice sklopi ugovor; ili (c) ako je obrada neophodna radi izvršavanja zakonske obaveze kojoj podleže rukovalac.(d) ako je obrada neophodna kako bi se zaštitili vitalni interesi lica koje je predmet podataka. Prema navedenim odredbama direktive predloženi način obrade ličnih podataka iz predloženog člana suprotan je direktivi 95/46. Crna Gora je usvajanjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Sl.list CG,br.79/08,70/09 i 44/12) istim, implementirala u odredbe direktive 95/46 evropskog Parlamenta, Zakon je sistemskog karaktera u oblasti zaštite ličnih podataka, koji obezbjeđuje zaštitu podataka o ličnosti u skladu sa principima i standardima sadržanim u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima osnovnim slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava. Navedeno podrazumijeva potrebu usklađenosti drugih Zakona sa odredbama ovog Zakona. To podrazumijeva obavezu predлагаča zakona i Parlamenta da vodi računa o tome da odredbe zakona koje usvaja crnogorska Skupština kojima se uređuje oblast obrade ličnih podataka mora biti usklađena sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.Članom 6 Ustava Crne Gore („Sl. List CG, br.1/07), jemče se i štite ljudska prava i slobode. Ustavom je zajemčena zaštita podataka o ličnosti, a prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti uređuju se zakonom. Odredbe Ustava propisuju, da je

zabranjena i kažnjiva upotreba podataka o ličnosti izvan svrhe za koju su prikupljeni u skladu sa zakonom, osim za potrebe vođenja krivičnog postupka ili zaštite bezbjednosti Crne Gore, na način predviđen zakonom. Ustav garantuje da svako ima pravo da bude obaviješten o prikupljenim podacima o svojoj ličnosti, u skladu sa zakonom, i pravo na sudsku zaštitu zbog njihove zloupotrebe (članovi 40 i 43). Drugim riječima, svaka obrada ličnih podataka predstavlja istovremeno miješanje u ustavnu zaštitu ličnih podataka, a uplitanje u to pravo je dozvoljeno jedino ako je pravni osnov obrade jasan i precizno definisan u odnosu na to koji lični podaci mogu biti obrađeni i za koju svrhu. Pri tome, poštovanje principa proporcionalnosti znači da se obrađuju samo oni podaci koji su neophodni da bi se ostvarila svrha obrade. Ne treba posebno naglašavati da pri tome obrada ličnih podataka mora biti pravična. Nadalje, princip zakonitosti obrade ličnih podataka podrazumijeva da uslovi za njihovu obradu moraju pretpostaviti postojanje bar jednog alterantivnog pravnog osnova, i to: zakonsko ovlašćenje rukovaoca ili prethodna pisana saglasnost lica čiji se podaci obrađuju. Nije, dakle dozvoljeno poklapanje (kumulativnost) pravnog osnova odnosno da se zakonom koji sam po sebi predstavlja pravni osnov zahtijeva i saglasnost lica. Isti princip podrazumijeva da se zaštita ličnih podataka obezbjeđuje na isti način svakom licu bez obzira na bilo koje lično svojstvo ili imovno stanje. Dakle, Ustav Crne Gore u članu 43 jemči zaštitu podataka o ličnosti. Isti član u stavu 2 zabranjuje upotrebu podataka o ličnosti van namjene za koju je prikupljena. Takođe Ustavom Crne Gore u članu 40, propisano je da svako ima pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. U članu 43 Ustava jemči se zaštita podataka o ličnosti. Ovim amandmanom predlaže se brisanje člana 10 predloga zakona, kojim se predviđa da se u periodu od dana raspisivanja izbora kao i mjesec dana nakon održavanje izbora, zabranjuje odluka o isplatama ili isplate različitih jednokratnih nakanda, kredita ili drugih davanja ili povoljnosti na centralnom ili lokalnom nivou. Dakle, predložen član je u potpunoj suprotnosti sa Ustavom Crne Gore, koji jemči i štiti ljudska prava i slobode (član 24), pravo preduzetništva (član 59), pravo na rad (član 62), prava zaposlenih, zaštitu lica sa invaliditetom, zdrastvenu zaštitu, pravo na školovanje. Usvajanjem ovog člana, Ustavom zajamčena prava građana Crne Gore, bila bi ograničena. Državna pomoć donosi se po utvrđenoj zakonskoj proceduri, shodno Zakonu o državnoj pomoći, tako da je ta materija već detaljno regulisana pomenutim zakonom. Subvencije su planirane godišnjim zakonom o budžetu i one se odnose na redovne aktivnosti državnih organa: Ministarstva poljoprivede, Ministarstva saobraćaja, Ministarstva ekonomije, Ministarstva rada i socijalnog staranja. Sredstva za ove namjene detaljno su prikazana kroz godišnji budžet pomenutih ministarstava i blokiranje isplate subvencija može donijeti značajne materijalne štete kod korisnika tih davanja. Obustava, makar i privremena, znači direktno kršenje godišnjeg Zakona o budžetu, čl. 4 i 16. Što se tiče tačke 1, Vlada nema pravo, shodno Zakonu o budžetu da vrši oprost PDV-a i ostalih fiskalnih nameta tako da je ova tačka bespredmetna. Davanja penzionerima koja se realizuju iz budžetskih sredstava predstavljaju redovna davanja i kao takva su predviđena godišnjim Zakonom o budžetu. Tu spadaju penzije, zimnica i razne vrste socijalnih pomoći koje se vrše tokom godine, a koje imaju za cilj održavanje psiho fizičkog zdravlja penzionera. Uskraćivanje ovih davanja, osim što bi predstavljalo kršenje godišnjeg

Zakona o budžetu, može dovesti i do ugrožavanja zdravlja najstarije populacije. Isplata otpremnina je obaveza države shodno Zakonu o radu. Ovom tačkom krše se odredbe: Zakona o radu, Zakona o fondu rada i kolektivnih ugovora, na osnovu kojih zaposleni ostvaruju pravo na otpremninu u zakonom definisanom roku, koji bi bio suspendovan. Usled ciklusa proizvodnje, naročito poljoprivredne, ne može se odlagati kreditiranje a da ne nastane veliki poremećaj u proizvodnji, koja je značajno sezonskog karaktera. Takođe, veliki dio kredita i donacija iz inostranih izvora je direktno uslovljen kreditnom kontribucijom iz domaćih izvora tako da bi inostrana sredstva mogla biti izgubljena nepovratno, što bi, između ostalog narušilo budžetsku ravnotežu, što ponovo znači kršenje godišnjeg Zakona o budžetu. Zakonom o isplati devizne štednje građana položene kod ovlašćenih banaka sa sjedištem van Crne Gore, članom 8 precizirani su datumi za isplatu po godinama. Primjenom ovog člana izvršila bi se suspenzija pomenutog zakona i time nanijela direktna šteta građanima Crne Gore, budući da je plan otplate preciziran do 2017. godine i shodno tome su građani planirali priliv po ovom osnovu. Takođe, država bi izgubila svoj kredibilitet kao uredni platiša po zakonu preuzetih obaveza. Shodno Programu Vlade Crne Gore o obezbjeđenju udžbenika, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo prosvjete obezbjeđuju udžbenike za korisnike materijalnog obezbjeđenja porodice, djece bez roditeljskog staranja i djece u ustanovama socijalne i dječje zaštite na početku školske godine, što isključuje mogućnost bilo kakve zloupotrebe što se implicira u navedenom članu predloga zakona, dodjela udžbenika za djecu ove kategorije bi bila onemogućena usled održavanja izbora. Nadalje što se tiče sledeće tačke, sama priroda vremenskih i drugih nepogoda zahtijeva hitnu intervenciju državnih organa jer u protivnom mogu nastati nemjerljive materijalne i druge štete. Poslednja tačka 'sva ostala davanja...' je previše širok pojam da bi mogao ući kao zakonski obavezujuća kategorija a da ne naruši ustavne principe i odredbe velikog broja zakona. Poslednja dva stava su suprotnosti sa zakonom o zaštiti podataka ličnosti.

Što se tiče odredbe 19b, navedena odredba je u suprotnosti sa odredbama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i Zakona o opštem upravnom postupku, tj. ne može se u naznačenim vremenskim intervalima uvoditi ograničenje u pogledu uvećanja ukupnih iznosa sredstava za materijalna davanja. Naime, ukupna sredstva za isplatu materijalnih davanja mogu se uvećati po dva osnova i to po osnovu povećanja broja korisnika ili po osnovu uvećanja naknada. Povećanje broja korisnika se ne može ograničiti ukoliko ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava. Postupak se sprovodi u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim su propisani uslovi i za ostvarivanje prava, kao i rokovi za odlučivanje po podnijetim zahtjevima. Povećanje odnosno usklajivanje novčanih nakada je propisano čl. 38 i 58 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i vrši se polugodišnje u skladu sa podacima koje daje MONSTAT.

Stav 6 člana 19 c predloženih izmjena, kojim se Ministarstvo obavezuje da na svojoj internet stranici najkasnije u roku od 48 časova od dana dobijanja, objavi lične podatke, iz izloženog nedvosmisleno ukazuje da je suprotan zakonu. Treba li posebno naglašavati posledice masovnog kršenja odredbi zakona odnosno privatnosti lica ukoliko bi se pristupilo zahtjevanom mehanizmu, koji se ogleda u masovnom objavljivanju ličnih podataka na internet stranici ministarstva kojima bi se nanijela nenadoknadiva šteta privatnosti većeg broja lica.

Stavom 4 člana 19 c, krše se odredbe zakona o zaštiti podataka o ličnosti imajući u vidu da su lokalna javna preduzeća rukovaoci zbirki ličnih podataka (zbirka dužnika za vodu, za odvoz smeća, druge komunalne naknade). Glavni administratori opština nijesu zakonski rukovaoci zbirki ličnih podataka imajući u vidu da nemaju zakonski osnov za obradu ličnih podataka. Čak i ukoliko bi se u skladu sa predloženom izmjenama stvorio jedan od neophodnih uslova za obradu ličnih podataka putem prikupljanja navedenih ličnih podataka ponovo bi bio narušen princip iz direktive EP.

Stav 7 člana 19 c, kojim se obavezuje Ministarstvo da spiskove dostavi nadležnom Skupštinskom tijelu za pitanja antikorupcije na mjesecnom nivou sporan je sa stanovišta zakona, imajući u vidu da ministarstvo nije rukovalac niti zakonski korisnik iz člana 17 I 18 Zakona, iz kojih razloga ne može dostaviti podatke skupštinskom tijelu, jer bi se u tom slučaju radilo o nazakonitoj obradi ličnih podataka.

Isto tako, člana 19 c ograničavanje aktivnosti privrednim društvima, kako je predloženo, predstavlja direktno miješanje u poslovnu politiku tih subjekata. Otpis potraživanja se sprovodi u privrednoj praksi poštujući Zakon o računovodstvu i reviziji i međunarodne računovodstvene standarde tako da je ova materija već definisana tim domaćim ali i međunarodnim propisima i nema potrebe za dodatnom normativom. Sa druge strane, objavljivanje imena i prezimena dužnika za struju, vodu i ostale račune za sve javne usluge svakao predstavlja kršenje Zakona o zaštiti podataka ličnosti. Svaka obrada ličnih podataka predstavlja istovremeno miješanje u ustavnu zaštitu ličnih podataka, a uplitanje u to pravo je jedino dozvoljeno ako je pravni osnov obrade jasan i precizno definisan u odnosu na to koji lični podaci mogu biti obrađeni i za koju svrhu. Pri tome, poštovanje principa proporcionalnosti znači da se obrađuju samo oni podaci koji su neophodni da bi se ostvarila svrha obrade. Što se tiče člana 19e, ovdje treba imati u vidu obrazloženje dato za amandman 5 kojim se briše član 9, nećemo se baviti detaljnijom analizom svih pobrojanih tačaka u članu, ali se moramo osvrnuti na tač. 1,2 i 11. Naime, podaci o materijalnom, zdravstvenom i dr. statusu ne mogu se dati bez saglasnosti korisnika osim u slučajevima predviđenih zakonom (sudski postupci i dr.). Rješenja koja se donose u oblasti socijalne i dječje zaštite, zavisno o kome se pravu radi sadrže podatke o pojedincu ili članovima porodice u pogledu materijalnog, zdravstvenog stanja i drugih okolnosti koje utiču na ostvarivanje prava i ista su povjerljiva shodno članu 150 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Princip javnosti da zna, ispoštovan je odredbom Zakona o slobodnom pristupu informacija imajući u vidu član 22. Zakona o Slobodnom pristupu informacijama kojim je propisano je da se pristup javnom registru i javnoj evidenciji omogućava neposredno na osnovu pisanih ili usmenog zahtjeva, bez donošenja rješenja, uvidom u iste u prostoriji organa vlasti. Ovo podrazumijeva da svako zainteresovano lice ili pravni subject, može doći u posjed informacije organa vlasti za koji je zainteresovan na legalan i legitiman način. Ovakvim pristupom ne narušava se privatnost lica i izbjegava se povreda zakonskih odredbi, do kojih bi očigledno došlo ukoliko bi se prihvatile izmjene iz člana 19. Zakona.

U skladu sa navedenim organ vlasti dužan je da podnosiocu zahtjeva omogući uvid u javni Registar i javnu evidenciju, u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva i da o tome sačini

službenu zabilješku. Kao što se vidi iz predhodno navedenog navedena preduzeća dužna su da dostave podatke zainteresovanim licima na njihov zahtjev, čime se postiže svrha javnog interesa, bez masovnog kršenja privatnosti.

Predloženim članom daju se ovlašćenja Ministarstvu ekonomije da vodi zbirku ličnih podataka. Podjećamo, da rukovalac zbirke ličnih podataka shodno članu 26 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisuje da rukovalac zbirke ličnih podataka vodi evidenciju podataka o zbirkama ličnih podataka koje ustanavljava. Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži: 1) naziv zbirke ličnih podataka;2) pravni osnov za obradu ličnih podataka;3) lično ime, odnosno naziv rukovaoca zbirke, njegovo sjedište, odnosno prebivalište ili boravište i adresu;4) svrhu obrade ličnih podataka;5) kategorije lica;6) vrste ličnih podataka sadržanih u zbirci ličnih podataka;7) rok čuvanja i korišćenja ličnih podataka;8) lično ime, odnosno naziv treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka, njegovo sjedište, odnosno prebivalište ili boravište i adresu;9) podatke o iznošenju ličnih podataka iz Crne Gore sa naznakom države u koju se podaci iznose, odnosno međunarodne organizacije ili drugog stranog korisnika ličnih podataka, svrhu iznošenja utvrđenu potvrđenim međunarodnim ugovorom i zakonom, odnosno određenu pisom saglasnošću lica; 10) interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke, koja omogućavaju prethodnu analizu adekvatnosti mjera u cilju obezbjedivanja bezbjednosti obrade. Obrazac i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove javne uprave. Član 27 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisuje da je rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan da prije uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka dostavi obavještenje nadzornom organu koje sadrži podatke iz člana 26 stav 2 ovog zakona. Na isti način će postupiti rukovalac zbirke ličnih podataka kad dođe do značajne izmjene u obradi ličnih podataka. Obaveza iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na javne registre i evidencije uspostavljene u skladu sa zakonom. Rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da, nakon uspostavljanja automatske zbirke ličnih podataka, odredi lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka. Rukovalac zbirke ličnih podataka koji ima manje od 10 službenika koji vrše obradu ličnih podataka nije obavezan da odredi lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka. Internim pravilom obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke se mogu predvidjeti svi slučajevi obrade ličnih podataka u skladu sa zakonskim rješenjima Zakona o elektronskim komunikacijama uz poštovanje pravila koja su propisana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

AMANDMAN 8

Član 11 briše se, a dodaje se novi stav.

U članu 20 poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

“Zabranjeno je svim državnim i javnim funkcionerima korišćenje službenih automobila za partiskske aktivnosti i za potrebe izborne kampanje”

‘Postojeći stav 2 važećeg zakona postaje stav 3.’’

O b r a z l o ž e n j e

Shodno Ustavu i Zakonu o slobodnom pristupu informacija, svako ima pravo pristupa informacijama u posjedu državnih organa i organizacija koje vrše javna ovlašćenja, te shodno ovom i pravo pristupa na sve podatke koji su predviđeni ovim članom 11 predloga Zakona, a čija bi implementacija u praksi praktično bila onemogućena, jer bi u svakom državnom organu i organu lokalne uprave trebala postojati služba koja bi se praktično bavila samo dostavljanjem ovih podataka, a da ne pominjemo tehnički koliko je neizvodljivo objavljivati svaki putni nalog iz svih organa koji su navedeni u ovom članu, pri tom bi Državna izborna komisija takođe morala formirati službu i angažovati službenike i namještenike koji bi se isključivo bavili ovim pitanjem. Smatramo da suština da se onemogući korišćenje službenih automobila za partiskske potrebe i za predizbornu kampanju. Postoje funkcioneri koji shodno Uredbi o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u državi Crnoj Gori, imaju zaduženo vozilo 24 h, te da nije svrha zabraniti korišćenje vozila poslije radnog vremena za slubene potrebe već upravo da se službena vozila ne koriste u svrhe izborne kampanje i partiskske potrebe.

AMANDMAN 9

Član 12 mijenja se i glasi:

“ Zabranjeno je javno oglašavanje i zapošljavanje lica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i/ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Zabrana iz stave 1 odnosi se na lokalnu samoupravu , organe lokalne samouprave i lokalne uprave, javna preduzeća i javne ustanove i privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski vlasnik jedinica lokalne samouprave, ili država kada se održavaju lokalni izbori u toj lokalnoj samoupravi.

Zabrana iz stava 1 odnosi se na sve subjekte iz istog stava ovog člana, kada se održavaju parlamentarni izbori.

Zabranjeno je angažovanje u toku radnog vremena na aktivnostima izborne kampanje državnim i javnim funkcionerima, izuzev poslanicima i odbornicima, zaposlenima u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim redužećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i /ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

Zabranjeno je zaposlenima iz stava 2 ovog člana prikupljanje potpisa za političke partie u službenim prostorijama.”

O b r a z l o ž e n j e

Član 12 kojim se mijenja član 21 predviđa zabranu zaključivanja svih vrsta ugovora o radu koje propisuje Zakon o radu, prema tome ovako formulisan član je u suprotnosti sa Ustavom , kojim se jemči pravo rada, u suprotnosti sa svim zakonima koji regulišu ovu oblast. Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, članom 27, propisana je zakonska obaveza Zavoda da objavi slobodna radna mjesta u predviđenom roku za sve podnosioce prijava, jer u suprotnom čini prekršaj za koji je predviđena novčana kazna za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu, te je zabrana propisana članom 12 Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o finansiranju političkih partija u suprotnosti sa Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.Ovaj Predlog je suprotan i direktno utiče na ostvarivanje ciljeva definisanih Nacionalnom Strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa, godišnjih Akcionalih planova zapošljavanja i Programa rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.Postavlja se pitanje normalnog funkcionisanja svih državnih i lokalnih organa ukoliko se ovakav predlog usvoji.

AMANDMAN 10

Član 13 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Ovim članom se predviđa da sve odluke donijete suprotno novododatim članovima predloga su pravno ništave. Ovaj član je u suprotnosti sa Zakonom o opštem upravnom postupku, kojim su predviđeni razlozi ništavosti odluka, odnosno kada se mogu oglasiti ništavim , nadležni organ koji utvrđuje ništavost upravnog akta ,pravo žalbe protiv odluke tog nadležnog organa, odnosno ako takvog nema mogućnost pokretanja upravnog spora, kao i pravne posljedice oglašavanja rješenja ,odnosno odluke ništavim. Nadalje, ne postoji zakonska mogućnost uplate, pojedinim potrošačkim jedinicama, nego se ista samo može izvršiti na Glavni računa Trezora , a što se predloženim članom. st.2 predviđa

AMANDMAN 11

Član 14 mijenja se I glasi:

“Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Državna izborna komisija, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

Državna revizorska institucija vrši reviziju, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ovim amandmanom precizira se nadležnost Državne izborne komisije za vršenje nadzora nad sprovođenjem zakona, odnosno nadležnosti Državne revizorske institucije, u okviru ovog zakona.

AMANDMAN 12

Član 15 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Članom 15 predloga zakona, dodaju se novi članovi. Član 29a je , između ostalog, u suprotnosti prije svega sa Zakonom o opštem upravnom postupku. Članom 29b se po prvi put uvodi administrativna istraga. Činjenica je, da administrativna istraga podrazumijeva prikupljanje podataka, informacije i dokumentacije koje se mogu koristiti kao dokaz u drugim postupcima. Cilj administrativne istrage je da se na nepristrasan i objektivan način utvrde svi relevantni dokazi, koji mogu pomoći u rasvetljavanju neke protvzakonite pojave, ali ono što je nejasno je procedura na osnovu koje Državna izborna komisija treba da sprovode ovu istragu. Gledajući analogno, parlamentarnu istragu koja je predviđena Ustavom Crne Gore, odnosno način sprovođenja ove istrage razrađen Zakonom o parlamentarnoj istrazi, određenim aktom treba prije svega predvidjeti postupak administrativne istrage, kako bi Državna izborna komisija na adekvatan način sprovodila istu. Takođe , sprovođenje administrativne istrage će , shodno Akcionom planu za poglavje 23 biti dato u nadležnost Agenciji za borbu protiv korupcije, te treba I to imati u vidu. Ovako data ovlašćenja Državnoj izbornoj komisiji, podrazumijevaju I izmjene I dopune Zakona o državnoj izbornoj komisiji. Član 29 c je u potpunosti u suprotnosti sa Ustavom CG, jer daje ovlašćenja Državnoj izbornoj komisiji veća od svih pravosudnih organa u Crnoj Gori, te se postavlja pitanje sigurnosti građana ako Državna izborna komisija može bez sudskog odobrenja da ostvaruje direktno posjetu subjektima nadzora.Nadalje se sasvim suprotno Zakonu o opštem upravnom postupku predviđa da tužba odlaže izvršenje rješenja, jer su ZUP-om tačno propisani slučajevi u kojima se odlaže izvršenje konačnog rješenja. Članom 29g propisano je da Državna izborna komisija u roku od 7 dana od dana otkrivanja prekršaja može pokrenuti prekršajni postupak, što opet nije u skladu sa Zakonom o prekršajima koji predviđa rokove u okviru kojih se može pokrenuti prekršajni postupak. Članom 29i propisano je da se u postupku pred Državnom izbornom komisijom shodno primjenjuju odredbe ZUP-a i Zakona o inspekcijskom nadzoru, što je u koliziji sa odredbama ovog člana koje regulišu ovlašćenja Državne izborne komisija. Shodno svemu navedenom predlažemo brisanje ovog člana.

AMANDMAN 13

Član 16 briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Skupština Crne Gore , u skladu sa ovlašćenjima koja su joj data Ustavom Crne Gore vrši parlamentarni nadzor nad radom izvršne vlasti. Shodno navedenom ne mogu se zakonom dati skupštinskom odboru veća ovlašćenja nego što ih ima sama Skupština. Takođe treba imati u vidu da je Ustavom , zakonom I Poslovnikom predviđen institut pralamentarne istrage kojim je jasno propisana procedura I način sprovođenja iste, tako da Odbor za antikorupciju ima mogućnost da , u okviru svojih nadležnosti prikuplja informacije I činjenice o eventualnim problemima tokom izbora.S tim u vezi, predlažemo brisanje ovog člana.

AMANDMAN 14

U članu 17 kojim se mijenja član 33 zakona u st.1 briše se tačka 5.

O b r a z l o ž e n j e

Obzirom da su izmijenjene odredbe člana 17 predloga zakona , bilo je neophodno usaglasiti kaznene odredbe, odnosno brisati

AMANDMAN 15

U članu 19, kojim se mijenja član 35 zakona, u stavu 1 brišu se tačke 25, 26 I 27.

O b r a z l o ž e n j e

Obzirom da su izmijenjene odredbe člana 17 predloga zakona , bilo je neophodno usaglasiti kaznene odredbe, odnosno brisati tačke 25,26 I 27.

AMANDMAN 16

U članu 20 ,kojim se mijenja čl.36 zakona, u stavu 1 , brišu se tačke 3, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15 I 16.

O b r a z l o ž e n j e

Obzirom da su izmijenjene odredbe člana 17 predloga zakona , bilo je neophodno usaglasiti kaznene odredbe, odnosno brisati tačke 2,4,5,6,12,13,14,15 i 16.

AMANDMAN 17

U članu 21, kojim se mijenja čl.37 zakona, u stavu 1 tačke 11 i 12 mijenjaju se I glase:

“ 11) koristi službene automobile suprotno odredbama člana 20 ovog zakona

12)vrši javno oglašavanje I zapošljavanje suprotno odredbama iz čl.21 ovog zakona”

U istom članu u stavu 1 brišu se tačke 10, 13, 14, 15 i 16.

Obrázloženje

Obzirom da su izmijenjene odredbe člana 17 predloga zakona , bilo je neophodno usaglasiti kaznene odredbe, odnosno brisati 10,13,14,15 I 16.

AMANDMAN 18

U članu 22, kojim se mijenja član 38 zakona u stavu 1 briše se tačka 8.

Obrázloženje

Obzirom da su izmijenjene odredbe člana 17 predloga zakona , bilo je neophodno usaglasiti kaznene odredbe, odnosno brisati 8.

POSLANICI

Zoran Vučević

Branko Čavov

Marta Šćepanović

Zorica Kovačević

Željko Aprcović

